

MYCENA ADONIS ALS LOOFBOOM-EPIFYT

John Reijnders

Nieuwemeerdijk 382
Badhoevedorp

Op 25 nov. 1976 ontdekte ik in het Amsterdamse bos een aantal rosekleurige *Mycena*'s op de stam van een levende Spaanse aak (*Acer campestre*), ongeveer één meter boven de grond. Op de andere bomen in de omgeving trof ik geen *Mycena*'s aan. De paddestoeltjes werden door Dr. R.A. Maas Geesteranus gedetermineerd als *Mycena adonis* (Bull. ex Fr.) S.F. Gray.

Drie dagen later vond ik, eveneens op Spaanse aak in het Amsterdamse bos, zes oranje- en roze-gekleurde *Mycena*'s. Deze exemplaren waren verdeeld over twee bijeenstaande bomen, op elke boom drie, ongeveer 200 m westelijk van de eerste vindplaats. Ook deze fungi behoorden volgens het Rijksherbarium tot de soort *M. adonis*.

De derde vondst van *M. adonis* in het bovengenoemde bos geschiedde op 5 december, 700 m ten NW van de eerste vindplaats. Doch nu prijken er drie Adonisklokjes op een forse Schietwilg (*Salix alba*). Op deze wilg groeiden bovendien nog andere epifytische fungi, met name *Resupinatus rhacodium* (Berk. & Curt.) Sing. en *Mycena* cf. *lineata* (Bull. ex Fr.) Kummer forma *pumila* Lange. Ook deze determinaties zijn verricht door Dr. Maas Geesteranus.

Nu is *Mycena adonis* in ons land niet zo'n zeldzame soort, doch de standplaats (op de schors van levende bomen 0,5-1 m boven de grond) doet wel vreemd aan. Gewoonlijk treffen we deze *Mycena* in naaldbossen en veenterreinen aan. Dit verspreidingsbeeld doet vermoeden dat *M. adonis* een zuur substraat prefereert, zo niet vereist. Maar kunnen we de schors van bepaalde loofbomen als een zuur substraat beschouwen?

Een mogelijk antwoord op deze vraag kreeg ik in januari, bij het lezen van een artikel in het K.N.N.V.-tijdschrift *Natura*, over veranderingen in mossen-vegetaties (H. During en N. Luitingh - Mossen ingeschakeld bij het Natuurbehoud - Natura, dec. 1976). De auteurs vermelden hierin, dat er de laatste tijd een verschuiving is opgetreden in de soortensamenstelling van de mosflora op boomschors. Een aantal soorten dat bekend is van zuur substraat, neemt geleidelijk de plaats in van de oorspronkelijke epifytische mossen. De schrijvers opperen de mogelijkheid, dat dit verschijnsel kan worden verklaard door de toenemende luchtvervuiling, waardoor zwavelzuur en salpeterzuur via het regenwater wordt afgezet. Hierdoor kan verzuring van boomschors plaatsvinden.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat ook bepaalde paddestoelen hierop reageren, namelijk soorten van zure standplaatsen. Mogelijk is *Mycena adonis* dan een van deze soorten.

EEN VERHAAL OVER PEZIZA SUCCOSELLA EN PEZIZA SUCCOSA

J. Geesink

Javastraat 17
Den Helder

Toen er nog geen sprake van was, dat *Peziza succosella* Le Gal & Romagnesi in Nederland voor zou kunnen komen, had ik de bekerzwam in kwestie al in Robbenoord aangetroffen, en wel voor het eerst op 4 oktober 1969, maar dat wist ik toen nog niet. Hoewel de vruchtlichamen sterk geel melkten kon het nooit *P. succosa* Berk. zijn omdat ze een veel donkerder kleur hadden en omdat de sporen duidelijk kleiner waren.

Een beschrijving van het jarenlang gesukkel en gezwoeg en de daarmee samengaande vertwijfeling zal ik de lezer besparen. Pas toen van Brummelen en Piepenbroek op 15 juli 1974 bij Diepenveen een vondst deden, die op het Rijksherbarium als *P. succosella* gedetermineerd is, werd de Robbenoordse soort ook als zodanig herkend.

De gelukkige omstandigheid, dat er tegelijkertijd op misschien 200 m van elkaar verwijderd prachtige exemplaren van zowel *P. succosa* als *P. succosella* in Robbenoord groeiden, deed zich op 27 juni 1971 voor. Dat was bij uitstek de gelegenheid om de twee soorten onder gelijke omstandigheden met elkaar te vergelijken.

Peziza succosa, bij de meeste mycologen goed bekend, groeide op donkere plaatsen onder esdoorn (*Acer*) langs een schelpenpad steeds alleenstaand, 1-2 cm in doorsnede, diep napvormig, zittend. Receptaculum bijna glad, maar rand in jong stadium zemelig, licht grijsbruin (315 S.), oud zeer donkerbruin met violetzweem (311 S.) (fig. 1). Melk op filtreerpapier geel. Sporen 18-20 x 9-9,5 µm met 1 of 2 oliedruppels, zwaar geornamenteerd met (soms) hoge wratten en korte kromme richels, een enkele keer gevorkt,